

ved Forslaget, at det er en nødvendig Følge deraf; men det er dog kun under den Forudsætning, at Thinget ved fremtidige Behandlinger af Finantsloven vil komme til en bedre Erkjendelse, saaledes, at det kommer bort fra denne Bestemmelse; thi vil man fastholde den Anskuelse; der her er gjort gjældende af Mindretallet, at Statsseminarierne skulle opspise deres egen Formue, vil det ganske sikkert blive en uundgaaelig Følge deraf, at de ikke længere kunne bestaae, da deres Formue ikke er af den Besskaffenhed, at de kunne vedblive at leve deraf. Det kan altsaa ikke modsiges, at det nævnte Spørgsmaal mere eller mindre klart ligger bagved Forslaget, og jeg troer, at man skal have dette for Øie, naar man spørger, hvorledes man skal stemme med Hensyn til dette Forslag. Jeg skal ikke paa dette Trin af Spørgsmaalets Behandling udtale mig om, hvorvidt jeg vilde finde det rigtigt eller ikke at nedlægge Statsseminarierne, thi saaledes ligger Spørgsmaalet ikke for i dette Øieblik, men jeg skal kun udtale, at det vil komme an paa en moden Overveilelse af de Grunde; der vilde blive anførte for og imod. Saadanne Grunde har man imidlertid ikke haft Leilighed til at drage frem under de foregaaende Forhandlinger, og man kan altsaa ikke slutte sig til noget Saadant; det, der er kommet frem, er i mine Tanker noget aldeles Uheldigt. Det ærede Medlem for Ribe Amts Ste Valgkreds (Høgsbro) siger, at Udvalgets Fleertal har opgivet sin Modstand mod dette Mindretallets Forslag; men for at denne vilde ledende Anskuelse ikke skal influere paa Afstemningen, vil jeg dog gjøre opmærksom paa, at det forholder sig ikke saaledes. Udvalgets Fleertal er ivertimod kommet til den Erkjendelse, at Forslaget er uheldigt; thi det er vistnok det, der har foranlediget det til at stille Forslaget under Nr. 17, der gaaer ud paa, at Statsseminarierne ikke skulle opspise deres Capitaler, hvilket det ærede Medlem og Ligesindede netop ønske, at de skulle gjøre. Jeg siger, at de Grunde, der ere fremkomne for at gaae den Vej, som her er anbefalet, ikke ere holdbare. Der er fra nogle Medlemmers Side fremkommet aldeles urigtige oeconomicke Betragtninger, idet man har anstillet Beregninger over, hvad hver enkelt Lærer koster, men det er

af den Slags Beregninger, som ere aldeles værbiløse. Det, hvorpaa det kommer an, er, hvormeget Staten bør anvende paa at opnaae det Formaal, hvorefter her er Tale, nemlig at danne gode Lærere for hele Landet. Spørgsmaalet er, om der er Grund for Staten til i saa Henseende at anvende Noget, og hvorvidt da Statens Penge bør anvendes derpaa. Dette kan man ikke afvise, og man kan ikke, ved at gjøre Beregning over, hvad enhver enkelt Lærer koster, stille Sagen saaledes, som om Staten anvendte overdrevne Bekostninger derpaa. Der er dernæst heller ikke mindste Grund til at have en saa urimelig Hast med at gaae løs paa det Formaal, at nedlægge Statsseminarierne; thi det er ganske vist, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Staten aarlig skal tilskyde denne Sum af ca. 7000 Rd., ikke har den mindste Betydning for Danmarks hele Belfærd. Det er heller ingenlunde afgjort, at Statskassen skal vedblive at hve dette Tilskud, men selv om den skulde gjøre det i eet, to, tre, ja ti Aar, vilde den meget godt kunne holde det ud, og ialtsald skal det ganske vist bestemt paavises, at Vidraget ikke bør hvedes, forinden man søger at faae det stemt ud. Derfor siger jeg: Lad os vente dermed, indtil vi kunne faae hele Spørgsmaalet under Overveilelse; lad os gaae Lovgivningsveien; lad der komme et Forslag om, at alle eller enkelte Seminarier skulle nedlægges, saa kunne alle Hensyn, hvoraf der virkelig er mangfoldige, blive tagne i Betragtning. Der er allerede af et andet Medlem gjort opmærksom paa, hvormeget Statsseminarierne have virket for Almuens Oplysning; og jeg er fuldkommen enig deri; det er en stor Sandhed, at de have virket overordentlig meget i saa Henseende. Det ærede Medlem for Ribe Amts Ste Valgkreds (Høgsbro) har selv gjort opmærksom paa, at den hele Udgift, som Underviisningen ved Statsseminarierne forvolder, for hver vordende Skolelærer er 10 Rd., men er det da ikke Noget, som maa tages med i Betragtning, at en overordentlig stor Deel af Landets Befolkning, der ellers ikke har det ved at kunne blive oplært, kan faae Afgang dertil for en saa overordentlig billig Betaling? Dette gjør det fuldkomment berettiget, hvad jeg har læst i en af de Pjecer, som man bebrejder Folk at have for-